

Sygn. akt IV U 303/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	sekr. sądowy Agnieszka Żochowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 grudnia 2014r. w S.

odwołania M. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 10 lutego 2014 r. Nr (...)

w sprawie M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 303/14 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 10 lutego 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił M. S. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 15-letni staż pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Odwołanie od w/w decyzji złożył M. S. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach należy zaliczyć okres pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W. od 10 września 1970r. do 30 kwietnia 1991r., gdzie pracował jako mechanik sprzętu rolniczego i dokonywał napraw w kanałach remontowych, gdyż najczęściej naprawy te dotyczyły podwozi samochodowych, resorów samochodowych, silników, skrzyń biegów (odwołanie k.1-4).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.6-7).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony M. S. w dniu (...) ukończył 60-ty rok życia. W dniu 20 stycznia 2014r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek o emeryturę z 20 stycznia 2014r. k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 29 lat, 4 miesiące i 25 dni, z czego okresy składkowe wynoszą 27 lat, 3 miesiące i 15 dni, a okresy nieskładkowe 2 lata, 1 miesiąc i 10 dni. Ponadto organ rentowy ustalił, że ubezpieczony nie udowodnił, że do 1 stycznia 1999r. osiągnął staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 15 dni. Wskazał, że dowodu wykonywania prac w szczególnych warunkach nie stanowi zaświadczenie z 30 czerwca 2000r. wystawione przez Spółdzielnię Kółek Rolniczych (...) z siedzibą w W. (zaświadczenie z 30 czerwca 2000r. k.11 akt emerytalnych).

Z uwagi na brak wymaganego ustawą stażu pracy w warunkach szczególnych decyzją z 10 lutego 2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 10 lutego 2014r. k.23 akt emerytalnych).

Ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...) z siedzibą w W. w okresie od 10 września 1970r. do 30 kwietnia 1991r. w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie pracy z 24 kwietnia 1991r. k.10 akt emerytalnych).

Ubezpieczony został zatrudniony w Kółku Rolniczym (...) w W. w dniu 10 września 1970r. na stanowisku mechanika sprzętów rolniczych (umowa o pracę z 10 września 1970r. - w aktach osobowych). Od 2 stycznia 1975r., na mocy porozumienia stron ubezpieczony przeszedł do pracy w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...) z siedzibą w W. (oświadczenie z 2 stycznia 1975r. - w aktach osobowych). Przez cały okres ubezpieczony pracował na stanowisku mechanika sprzętów rolniczych. Z dniem 15 listopada 1981r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu stanowisko brygadzysty w Zakładzie Usług (...) w W. (pismo pracodawcy z 15 listopada 1981r. - w aktach osobowych). Z dniem 1 stycznia 1985r. pracodawca powierzył ubezpieczonemu na okres kilku miesięcy obowiązki tokarza w Zakładzie Usług (...) (pismo pracodawcy z 1 stycznia 1985r.). Przez pewien okres w połowie lat 80-tych XX wieku ubezpieczony wykonywał pracę w Zakładzie Usług (...) w miejscowości R., po czym z dniem 1 października 1986r. ponownie przeszedł do pracy w Zakładzie Usług (...) w W. (angaże z 20 grudnia 1985r. i 10 stycznia 1986r. w Zakładzie Usług (...) i pismo z 1 października 1986r. o przeniesieniu ubezpieczonego ze stanowiska mechanika (...) R. na stanowisko mechanika w (...) w W. - w aktach osobowych). Przez cały okres aż do rozwiązania umowy o pracę ubezpieczony pracował na stanowisku mechanika sprzętów rolniczych, przy czym od 1 listopada 1987r. nie pełnił już funkcji brygadzysty (pismo z 28 lipca 1987r. o wypowiedzeniu umowy o pracę w części dotyczącej stanowiska brygadzysty - w aktach osobowych).

Spółdzielnia Kółek Rolniczych miała na wyposażeniu szereg maszyn i urządzeń rolniczych m.in. ciągniki, przyczepy, kombajny zbożowe, kultywatory, pługi, snopowiązałki, opryskiwacze, rozsiewacze nawozów, kopaczki. W ramach zajmowanego stanowiska ubezpieczony dokonał napraw tych sprzętów. Część napraw dokonywana była w kanale remontowym. Dotyczyło to w szczególności wymiany pierścieni, łożysk, pompy, panewek, tłoków w ciągnikach, napraw skrzyni biegów, napraw resorów, podciągania hamulców. Ubezpieczony dokonywał również różnego rodzaju napraw i konserwacji sprzętów poza kanałem remontowym. Czyścił kultywatory i pługi szczotkami drucianymi przed ich pomalowaniem, wymieniał deski na tzw. odkładni tych maszyn, ładował akumulatory, sprawdzał spryskiwacze, wymieniał lemiesz w pługu, naprawiał pocięte burty w przyczepach. W razie potrzeby naprawy dokonywane były na polu. W ramach pracy na stanowisku mechanika ubezpieczony dokonywał również napraw kolumn parnikowych do ziemniaków, siewczarni, silosokombajnów. Kolumna parnikowa z uwagi na duże rozmiary stała na zewnątrz warsztatu i tam też dokonywano jej napraw. Podobnie kombajnów. Ubezpieczony otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szkodliwych m.in. w związku z naprawami opryskiwaczy, rozsiewaczy, ładowaniem akumulatorów (angaż z 26 czerwca 1981r. - w aktach osobowych, zaświadczenie z 30 czerwca 2000r. k.11 akt rentowych, zeznania świadków: J. P. k.17 - nagranie od minuty 20 do 27, T. Ś. k.17-17v - nagranie od minuty 27 do 34, zeznania ubezpieczonego k.17v - nagranie od minuty 35 do 40 i k.16v - nagranie od minuty 1 do 17).

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (raport z analizy konta k.21 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. S. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek oraz spełnił przesłankę ogólnego stażu ubezpieczenia. Ubezpieczony podnosił, że posiada 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach z tytułu pracy, którą wykonywał na rzecz Spółdzielni Kółek Rolniczych (...) z siedzibą w W. w okresie od 10 września 1970r. do 30 kwietnia 1991r. Podniósł, że pracował na stanowisku mechanika sprzętów rolniczych i napraw tych sprzętów dokonywał w kanale remontowym, a zatem praca ta była pracą w szczególnych warunkach, o jakiej mowa w wykazie A dział XIV poz.16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe nie dało jednak podstaw do ustalenia, że w okresie zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W. ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Należy podkreślić, że o pracy w szczególnych warunkach można mówić w sytuacji, gdy dana osoba wykonywała pracę zaliczaną do tego rodzaju pracy zgodnie z §4-15 w/ w rozporządzenia lub pracę z katalogu prac wymienionych enumeratywnie w wykazach stanowiących załącznik do powyższego rozporządzenia, przy czym warunkiem uznania, że praca wymieniona w rozporządzeniu lub w wykazach była wykonywana w szczególnych warunkach jest, aby była ona wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy - §2 ust.1 rozporządzenia. Nie ulega wątpliwości, że prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych są zaliczane do pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A dział XIV poz.16 załącznika do rozporządzenia.

Przeprowadzone przez Sąd dowody ze spójnych i logicznych zeznań świadków w osobach współpracowników ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych w W. oraz z zeznań samego ubezpieczonego dały podstawę do ustalenia, że pracując w w/w Spółdzielni ubezpieczony wykonywał prace wymienione w wykazie A - w dziale XIV poz.16 załącznika do rozporządzenia oraz np. w dziale XIV poz.12 (prace przy spawaniu – gdy naprawa wymagała spawania), ale żadne z tych prac nie były wykonywane przez ubezpieczonego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Również łącznie prace te nie stanowiły całości prac wykonywanych przez ubezpieczonego

na zajmowanym stanowisku. Odnosząc się do napraw w kanałach remontowych pojazdów mechanicznych wskazać należy, że niewątpliwie ubezpieczony dokonywał takich napraw np. w odniesieniu do ciągników. Poza sporem pozostaje jednak, że oprócz napraw w kanałach remontowych ubezpieczony wykonywał szereg prac naprawczych poza kanałem remontowym, w tym, jeżeli zaszła taka potrzeba również na polu, gdzie maszyny były wykorzystywane w pracach polowych. Poza tym naprawy te obejmowały nie tylko pojazdy mechaniczne, ale i urządzenia, które same w sobie nie są pojazdami mechanicznymi jak np. przyczepy, pługi, kultywatory, kopaczki, jak również urządzenia stale – nie wykorzystywane w pracach polowych np. kolumny parnikowe (vide: ustalenia faktyczne).

Należy podkreślić, że nieuzasadnione jest twierdzenie ubezpieczonego, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach, gdyż w okresie zatrudnienia w Spółdzielni Kółek Rolniczych otrzymywał tzw. dodatek szkodliwy. Pojęcie pracy w szczególnych warunkach nie jest tożsame z pojęciem pracy w warunkach szkodliwych, czy uciążliwych dla zdrowia np. w zmiennej temperaturze, w niskiej temperaturze, w narażeniu na opary chemiczne. Rodzaje prac w szczególnych warunkach są ściśle wymienione w w/w rozporządzeniu i w załącznikach do niego i w tym zakresie nie ma możliwości wykładni w kierunku uznania, że określona praca, z tytułu której pracownik otrzymywał tzw. dodatek szkodliwy jest pracą w szczególnych warunkach. Dlatego słuszne jest stanowisko organu rentowego, że zaświadczenie z 30 czerwca 2000r. złożone przez ubezpieczonego do akt emerytalnych (na k.11 tych akt) nie stanowi dowodu, że ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach. Na marginesie wskazać należy, że ubezpieczony występował do pracodawcy o wydanie świadectwa prac w szczególnych warunkach, ale pracodawca odmówił wydania takiego świadectwa z powodu braku podstaw do jego wystawienia (vide: pismo (...) L. z siedzibą w W. z 8 marca 2013r. k.1 akt osobowych).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za nieuzasadnione i na podstawie art.477.14§1 kpc odwołanie to oddalił.